

ОБРАЗНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ОРНАМЕНТУ В СУЧАСНИХ ІНТЕР'ЄРАХ МАГАЗИНІВ

Кузнецова Ірина Олексіївна, кандидат технічних наук, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри комп'ютерних технологій дизайну Національного авіаційного університету, член Всесвітньої Асоціації по математичній естетиці; Вишневська Олена Віталіївна, студентка Інституту аеропортів Національного авіаційного університету; Лобода Ольга Вікторівна, студентка Інституту аеропортів Національного авіаційного університету НАУ.

Поняття «образ» є одним з основних при проєктуванні інтер'єру. Хоча на сучасних етапах простежується таке явище, як безобразне проєктування, тобто відсутність ідейного змісту. Витоки образності містяться саме в народній семантиці українських орнаментів. Для проєктування будь-якого інтер'єру дизайну необхідно пройти через осмислення та усвідомлення змісту орнаменту. Не є виключенням проєктування інтер'єру магазину.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Бондаренко І., Соловйова Т. [1] розглядають поняття «образ» як невід'ємне від поняття «форма», де форма є втіленням ідейного задуму. Плишевський В.Н. [2] поділяє процес образотворення на певні етапи, а саме зацікавленість, одержимість, період збору інформації та визрівання ідеї, період «осяяння» і період практичного втілення отриманих результатів.

В книзі українського народного орнаменту [4] зібрано ілюстрації вишивок, тканини та писанок. Книга за перекладом Жигульського І. [5] представлені ведучі інтер'єри магазинів усього світу з описом та ілюстраціями.

Мета: виявити основні елементи, що формують образність українського орнаменту в сучасних інтер'єрах магазинів.

О. М. Хмельовський [3], тлумачить образ як форму вираження ідеї, передбачуючи за цим те, що має одночасно і матеріальний, і духовний зміст, що в повній мірі несе в собі українська орнаментика.

Основні види українського орнаменту, що використовуються в оформленні інтер'єрів магазинів є геометричний, рослинний, тваринний та мотиви витинанки.

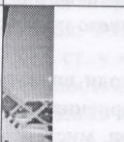

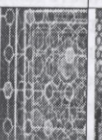

Формування образу українського орнаменту утворилося з простих елементів фігур, які в ході свого розвитку перетворилися на більш складні орнаментальні композиції.

Основним елементом геометричного орнаменту при проєктуванні інтер'єру виступає ромб. Даний елемент в інтер'єрі може виступати в якості об'ємного (перегородок), та площинного (малюнки на підлозі та стіні).

Рослинний орнамент переважно використовується як малюнок на підлозі та складається з елементів квітів та листків. в основному несе за собою зопуючу та направляючу функцію.

В інтер'єрі магазинів основним елементом тваринного орнаменту зазвичай виступає птах. Використовується як об'ємно-декоративний елемент в магазині, який в свою чергу формує певне образне сприйняття інтер'єру для покупця.

Витинанки як один із видів українського народного декоративного мистецтва використовується в інтер'єрі магазину у вигляді прикрас стін, перегородок та окремих об'єктів дизайну.

Вид орнаментики	Мотиви українського орнаменту	Інтер'єри магазинів	Вид орнаментики	Мотиви українського орнаменту	Інтер'єри магазинів
Геометричний			Тваринний		
Рослинний			Витинанка		

Висновок. Основними видами орнаментики, які використовуються в інтер'єрах магазинів є геометричні, рослинні, тваринні та витинанки. в оформленні дизайнерського рішення найчастіше використовуються такі елементи орнаменту як ромб, квіти, листки, птахи, які в свою чергу формують образність сучасних інтер'єрів магазинів.

Подальший напрямок дослідження. Колір є важливим при візуальному сприйнятті інтер'єру. На базі чого виникає необхідність аналізу кольорового рішення української орнаментики в практиці проєктування інтер'єрів магазинів.

Література:

1. Бондаренко І. В., Соловйова Т. Форма – как средство создания художественного образа в дизайне специализированных магазинов. – Х.: ХДАДМ, 2008. – №8. – С. 15-24.
2. Плышевский В. Н. Образные средства дизайна (становление образных качеств предметного мира): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. Искусствоведения: спец. 17.00.06 «Техническая эстетика»/ В.Н. Плышевский. – М., 1986. – 22 с.
3. Хмельовський О. М. Вступ у дизайн. Основи проєктування системи життя: Курс лекцій/ О. М. Хмельовський. – Луцьк: «Волинська мистецька агенція «Терен», 2002. – 208 с.
4. Український народний орнамент: вишивки, тканини, писанки : збрала Ольга Петрівна Косач-Драгоманова (Олена Пчілка), Вип. VIII / вступ.ст. Н. Стащенко, уклад. В. Комзюк, Н. Пушкар. – Ковель: Ковельська міська друкарня, 2010. – 36 с.
5. Магазины: лучшие проекты мира. /за перекладом Жигульського І.Д., М.: 2007. – 245 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ЧЕРКАСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНИЙ МУЗЕЙ

Лектор: Володимир Анатолійович, доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії та культурології Чернівецького державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка

Це один з фундаментів філософської естетики М. Мерло-Понті каже, що це одна людина зі своєю історією, з її історичними обставинами, з її історичними виборами, з її історичними актами. Це один з фундаментів філософської естетики М. Мерло-Понті каже, що це одна людина зі своєю історією, з її історичними обставинами, з її історичними виборами, з її історичними актами.

ВІЗУАЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНИХ ПРАКТИК

друга всеукраїнська
науково-практична конференція

Естетика, як історично-культурна практика, є феноменом, який не можна розглядати в абстрактній формі. Це означає, що естетика завжди є естетикою певної культури, певної епохи, певної ментальності. Естетика завжди є естетикою певної культури, певної епохи, певної ментальності. Естетика завжди є естетикою певної культури, певної епохи, певної ментальності.

Саме, чим можна уявляти собі уявлення про культурну ментальність – це феномен історично-культурної ментальності певної культури. Це означає, що естетика завжди є естетикою певної культури, певної епохи, певної ментальності.

13-14 жовтня
Черкаси 2011

Візуальність у контексті культурних практик.

Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної конференції (13-14 жовтня 2011 р.). – Черкаси, Брама-Україна, 2011. – 232 с.

Збірник матеріалів другої Всеукраїнської конференції «Візуальність у контексті культурних практик» включає доповіді учасників конференції, які публікуються в авторській редакції. Дослідження візуальності у контексті культурних практик створює міждисциплінарне поле для полілогу культурологів, філософів, дизайнерів, музезнавців, що обумовлено необхідністю пошуку нових параметрів її вивчення в умовах інформаційної культури.

Редакційна колегія:

Говоруни Дмитро Іванович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького
Личкова Володимир Анатолійович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та культурології Чернігівського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка
Романенко Наталія Григорівна – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету
Пушопкова Оксана Анатоліївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, старший науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи Черкаського обласного художнього музею
Гладун Ольга Дмитрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, директор Черкаського обласного художнього музею

Конференцію проведено у спільному форматі з фестивалем сучасного мистецтва і графічного дизайну «Три крапки»

ІСТОРИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІКОНОСФЕРИ ТА ЇЇ ЕСТЕТИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ

Личкова Володимир Анатолійович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та культурології Чернігівського державного педагогічного університету ім. Тараса Шевченка

Ще один з фундаторів феноменологічної естетики М.Мерло-Понті вказує на зв'язок людини зі світом через аудіовізуальне сприйняття, тобто через образ. Світовідношення конститується тут як єдність суб'єкта, акту й змісту сприйняття в їх співвіднесеності з об'єктивним світом. Завдяки зв'язку з мисленням, герменевтичним контекстом думки, світовідношення є рефлексивним, інтегральним цілим, котре виявляється в сприйнятті як світосприйняття, як образ світу.

Мислення образами – це не тільки атрибутивна якість особи митця, але й одна з найважливіших сутнісних властивостей свідомості будь-якої людини. Утрата образності світосприйняття загрожувала б спезненням людського світовідношення в цілому: деградацією мислення, почуттів, культури, «смертю» мистецтва, всіх духовно-чуттєвих проявів життєдіяльності. Без образного мислення взагалі є неможливим людське життя як таке, історія культури, науки та мистецтва. з цієї причини чимало дослідників навіть абсолютизують роль і значення образності в мисленні і способі життєдіяльності окремих епох і народів. Більш того, деякі філософи вважають, що образне, метафоричне мислення має підвищену евристичність, схильне до естетично-поетичного світосприйняття й інтуїтивного осягання природних та соціальних зв'язків.

У цілому все це є слушним, але, як на мене, гіперболізує естетичну могутність та поетичні потенціали так званого «пралогічного мислення» стародавніх людей Л.Леві-Брюль. Нагадаємо, що він надав цьому мисленню гностичного характеру, особливої здібності емоційного проникнення до сутності буття: осягання знання через переживання, розуміння на шаблі прозоріння, безпосереднього «вбачання».

Інші дослідники вважають, що дологічне, «темне» мислення панувало у людському світовідношенні до початку епохи античної культури, тобто до зародження класичної формальної логіки і наукової філософії як такої. Важко погодитись і з такою різкою постановкою питання, радикальним виокремленням «естезису» від «логосу», естетичності від логічності в історії культури Стародавньої Греції. Окремі дослідники вбачають природу античного світовідношення не в його чуттєвій пластичності, а в інтелектуальності, спираючись при цьому на аристотелівську метафізику та логіку. Так абсолютизується філософський раціоналізм, загалом культурне «раціо» стародавніх греків.

Єдине, чим можна виправдати такі уявлення про історію менталітету – це факт втрати історичною людиною своєї родової цілісності. Відчуження діяльнісної сутності людини приводило також і до відчуження її родових, сутнісних сил, зокрема, мислення й почування як на шаблі «раба», так і «пана». Губився універсалізм людського розвитку, а ідеал «калокагатії» поширювався перш за все на мистецтво і був

ВІЗУАЛЬНІСТЬ ЯК ПРЕДМЕТ
ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ

- 3 **Личковах Володимир Анатолійович**
Історичні трансформації іконосфери та її естетичного сприйняття
- 6 **Пушонкова Оксана Анатоліївна**
Візуальні метафори ери індивідуалізму (у межах культурно-травматичного дискурсу)
- 11 **Савченко Віра Володимирівна**
Художник-мыслитель, или Где начинается философия в изобразительном искусстве?
- 15 **Братко Костянтин Володимирович**
Онтологія візуальної форми
- 17 **Кретов Павло Васильович**
Візуалізація символічного: антропологічний характер
- 19 **Козак Богдан Володимирович**
Символ і Правда як обґрунтування візуальності
- 21 **Ольховик Марина Володимирівна**
Варіативність прояву тілесності в сучасних мистецьких практиках
- 23 **Астапова-Вязьміна Олена Ігорівна**
Нефігуративное искусство: возможные границы определения
- 25 **Кожемякіна Оксана Миколаївна**
Довіра як візуальна достовірність
- 27 **Корчовий Павло Олександрович**
Колір і символічні форми в архітектурі
- 29 **Зайцева Світлана Леонідівна**
Філософія символічних форм Е.Касірера
- 31 **Столяр Марина Борисівна**
Радянські свята, видовища, об'їдання та пияцтво як форми профанації аскетизму тоталітарних практик
- 37 **Пянін Сергій Дмитрович**
Аксиологические основы культуры
- 39 **Шевченко Зоя Володимирівна**
Соціальне конструювання тіла як складова успішної візуальної комунікації
- 40 **Сергеева Галина Анатольевна**
Візуальність і аудіальність в контексті релігійної культури
- 44 **Гнатюк Лілія Романівна, Шишлакова Ганна Олександрівна**
Вплив інформаційних технологій сучасності на культуру і мистецтво
- 46 **Петрушкевич Андрій Вікторович**
Використання культурного несвідомого засобами візуальної комунікації у передвиборчій кампанії 2006-го року
- 49 **Северенчук Аліна Михайлівна**
Мистецтво фотографії і втрата «аури» (за Вальтером Беньяміном)
- 53 **Коваленко Анастасія Павлівна**
Віртуальна реальність та зміни в арт-практиках сьогодні
- 55 **Пономаренко Вероніка Ігорівна**
Деякі проблеми стилізацій у європейській культурі XIX ст.

- Северенчук Богдан Миколайович** 57
Візуальна комунікація в умовах інформаційного суспільства
- НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ В КУЛЬТУРІ,
МИСТЕЦТВІ, ДИЗАЙНІ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ**
- Калашнікова Олена Андріївна** 61
Графіті: текст і контекст
- Опалев Михаил Леонидович** 62
Штрихи нового візуального мови веб-середы в технологіях HTML5 и CSS3
- Афанасьева Светлана Игоревна, Миргородская Надежда Валерьевна** 64
К истории журнальных обложек как вида коммуникативного искусства
- Луговський Олександр Федорович** 67
Застосування досвіду школи Баухаус в сучасних умовах
- Гнатюк Лілія Романівна, Новік Ганна Володимирівна** 69
Прийоми дизайну інтер'єрів закладів громадського харчування в національному стилі
- Бондаренко Сергій Дмитрович** 72
Фотодизайн як стильова парадигма сучасних художніх практик
- Бердник Анжела Петрівна** 74
Роль зорових ілюзій в створенні форми костюма
- Кузнецова Ирина Олексіївна, Вишневська Олена Віталіївна, Лобода Ольга Вікторівна** 76
Образність українського орнаменту в сучасних інтер'єрах магазинів
- Лагода Оксана Миколаївна** 78
До питання самоідентичності в контексті нарративності вестиментарної моди
- Омельченко Максим Олександрович** 81
Візуальність в реалізації завдань корекційної педагогіки
- Борисов Юрій Борисович** 83
Використання художніх властивостей гризайлі у підготовці майбутніх дизайнерів
- Рудик Дар'я Євгенівна** 85
Візуальне сприйняття етнічних тенденцій в інтер'єрах готельних комплексів
- Жернокльова Людмила Костянтинівна** 88
Вплив глобалізаційних процесів в дизайні на формування образу мистецьких установ
- Мальшенко Татьяна Юрьевна, Шапиро Валентина Павловна** 90
Принципы разработки интерфейса информационной системы студенческих работ (на примере кафедры дизайна)
- Чугай Наталія Миколаївна** 94
Особливості розвитку формоутворення в дизайні XX століття (на прикладі телефонного апарату)
- Хабарова Ірина Миколаївна** 96
Особливості новітніх текстильних матеріалів